KAPOSSZERDAHELYI KRÓNIKA

2005. okt-nov-dec. / II. évf. 4. szám

F O H Á S Z

Elsuhantak az évek. Észre sem vettük, hogy már 60-70-80 évesek lettünk. Ha belenézek a tükörbe, egy fáradt, ráncos arc néz velem szembe. Te Úristen, ez én vagyok? Hisz a lelkem tükrében a szívem mélye egészen más, tudok együttérezni, tudok sírni, tudok nevetni, örülni, szeretni. Valamikor szerették egymást az emberek, a szívükben nem volt gyűlölet.
Most ölnek, rabolnak! Istenem, változtasd meg őket.
Adj az éhezőknek kenyeret, a munkanélkülieknek munkát, a hajléktalanoknak lakást. Hisz nem tehetnek róla, hogy őket az élet ily mélyre sodorta. Hisz voltak boldog szülők, és futkosó gyerekek. Hadd éljenek úgy, mint mások. Változtasd meg az életet!
Állítsd meg a csuszamló hegyet, a viharos, fákat letaroló szelet, a mindent elsöprő árvizet, a sok légi és földi katasztrófát! Az emberek halnak százával, ezrével, a sok fiatal és gyerek.
Istenem, változtasd meg az életet!
Mi, akik itt vagyunk, hála Uram neked, fiatalon nem haltunk meg. Ha körülnézünk, közöttünk sokan már nincsenek, minden évben kevesebben, kevesebben leszünk.
Istenem, változtasd meg az életet, hisz te megteheted, mert van hatalmad a nép felett!

Özv. Szilvai Istvánné

Ünnepi gondolatok

„Igazi lelkünket akárcsak az ünneplő ruhákat gondosan őrizzük meg, hogy tiszta legyen majd az ünnepekre.”
(József Attila)

,,A házakban mindenhol kalács illatozzon,
Fenyőfák alatt gyertyaláng ragyogjon.
Szívekbe költözzék nyugalom, s szeretet,
Hozzon a Karácsony békét és örömet!
(ismeretlen szerző)

,,Olyan jó néha angyalt lesni
s angyalt lesve a csillagok közt
Isten szekerét megkeresni.
Ünneplőben elébe menni, mesék tavában megfürödni
s mesék tavában mélyen, mélyen ezt a világot elfeledni.”
(Wass Albert)

BÉKÉS KARÁCSONYI ÜNNEPEKET ÉS BOLDOG ÚJ ESZTENDŐT KÍVÁN A

KAPOSSZERDAHELYÉRT EGYESÜLET

MEDDIG TART A KARÁCSONY A CSALÁDBAN?

A csillagjós ma síró gyermekként találja a bölcsőben Őt, akinek fényességét a csillagos égbolton kereste. Ma láthatóan, pólyába takarva csodálja meg, akit hosszú időn át a csillagok között rejtve vélt. Mély megdöbbenéssel ma felismeri, amit ott lát: a földön az eget, az égen a földet; az Istenben az embert, az emberben Istent, és egy csecsemő testébe burkolva Őt, akit az egész világképtelen felfogni.
Keletről jött csillagjósokban, akik az isteni gyermek keresésére indultak, a nép önmagát látta, és történetüket számos legendába örökítette meg. A mágusok Keletről jönnek, ahol felkel a nap. Az éjszakába figyelnek, a csillagokat kutatják. Ők a befelé, szívük megsejtéseire figyelő emberek. Ott, szívük égboltján gyullad fel egy csillag, mely egy isteni gyermek születését ígéri nekik. Elindulnak tehát, követik a csillagot. Sejtéseiktől nem akarnak szabadulni okoskodó érvelések garmadával, mint Heródes, aki azonnal az írástudókhoz, az észhez fordul, hogy mindent újból helyrerakhasson, és ezáltal uralkodhasson felette. Megrémül az isteni gyermekről szóló híradástól. Félelmet kelt benne egy gyermek. Vajon miért? Egy gyermek spontán módon él, nem engedi, hogy parancsoljanak neki és uralkodjanak rajta. Nem hagyja besorolni magát. Heródesnek viszont mindenki fölött uralkodnia kell, hogy elfojtsa bénító félelmét, a félelmet, hogy alapjában véve nem rendelkezik önmaga és a világ fölött, hanem függ valami nála nagyobbtól. Heródesnek, meg kell aláznia a többieket, hogy hinni tudjon saját nagyságában. Mind Heródes, mind a csillagjósok egy-egy utat jeleznek, hogyan reagálhatunk szívünk sejtéseire. A Karácsony és Vízkereszt ünnepe arra ösztönöz bennünket, a családban, hogy kerekedjünk fel, akár a pásztorok, a három királyok, és kövessük az isteni gyermekhez vezető csillagot.
A gyermek nem a fővárosban születik, ahol üzleteinket bonyolítjuk, sikereink vannak és számítunk valakinek, hanem Betlehemben, a provinciában, lelkünk legjelentéktelenebb és legelhanyagoltabb szegletében. Ott találják meg a pásztorok, a királyok a házat Máriával és a gyermekkel, a házat, amelyben valóban otthon lehetnek, mert ott lakik a titok. Leborulnak a gyermek előtt és imádják. És amint önmagukról megfeledkezve meghajolnak a gyermek előtt, maguk is olyanok lesznek, mint egy gyermek.
Leteszik előtte ajándékaikat: vagyonuk jeleként az aranyat, hisz nincs már többé szükségük gazdagságra. A gyermek elég nekik. Nagyobb ajándék, mint az arany. A tömjén vágyakozásuk szimbóluma. Ez most már beteljesült, most már tényleg megérkeztek. Otthonra csak ott lel az ember, ahol a titok lakik. A tömjén a misztériumot, Istent tiszteli. Így mondják ezt az egyházatyák. Ahogy a tömjén az ég felé száll, úgy vágyik a lelkünk a titok után, amely otthont varázsol a családtagjai köré. A házban, ahol Mária és a gyermek lakik, otthon érezheti magát az ember. És a királyok mirhát, egy gyógynövényt is magukkal visznek, mely a Paradicsomból származik. Önmagukról megfeledkezve feloldódnak az imádásba a gyermek előtt; már nem érzik sebeiket. Megsejtenek valamit a Paradicsom hamisíthatatlan kezdetéből.
A bölcsek felkerekedtek, a családok életének jelképét látom bennük. Lábuk Betlehembe futott, de szívük Istenhez zarándokolt. Keresték őt, és miközben keresték, már vezetette Őket. Hiszik, hogy az embernek nem szabad elmulasztania egyetlen lépést sem, hiszen Istennek ezret kell megtennie, hogy ők ketten megtalálják egymást.
Látják, hogy az égbolton egy csillag emelkedik különös módon a magasba. Megijednek ugyan szívük vakmerőségétől, mégis engedelmeskednek és elindulnak. Kanyargós utakon járnak. De Isten szemébe épp ez az egyenes út hozzá, mert hűségesen keresik őt. Az út hosszú, lábuk elfárad, szívük elnehezedik. Különösnek tűnik önmagának a szegény szív, mert annyira különböznie kell a többi ember szívétől, akik olyan komolyan – bután elmerülnek mindennapi dolgaikban, miközben együtt érzően vagy bosszankodva látják elvonulni az utazókat szívük haszontalan eltékozlásának útján.
De szívük kitart. És amikor végül megérkeznek és letérdelnek, azt teszik, amit mindig is tettek, amit a keresés és az utazás során már elvégeztek: szeretetük arányát, tiszteletük tömjénjét és fájdalmaik mirháját a láthatatlan Isten színe elé hozzák. Csendben, ahogy jöttek, eltűnnek újból a szent történet látóhatárán. De aki egyszer a szívét az utolsó csepp véréig a csillagra pazarolja, az már átélte kalandját és megérkezett, noha az út tovább vezet.
Térjünk mi is rá Kaposszerdahelyen, a szív Istenhez vezető kalandos útjára! Induljunk el végre a családjainkkal és annak minden tagjával, felejtsünk, ami mögöttünk van. Még minden előttünk áll – még megtalálhatjuk, még teljesebben megtalálhatjuk Istent. Az út a pusztán és sötétségen át vezet. De ne veszítsd el a bátorságod ott a csillag és világít. Azt mondod, hogy túl kicsi ez a csillag és túl messzire van szíved égboltján? De ott van! Csupán azért olyan pici, mert hosszú utat kell még megtenned. Csak azért van távol, mert nagylelkűségedtől elvárható a végetlen utazás.
Induljon el, a családban minden szív, és vándoroljon. A csillag világít. Nem sok mindent vihetsz magaddal az útra. És útközben még sok-sok minden elvész. Hagyd, hadd vesszen. A szeretet aranya, a vágy tömjénje és a fájdalmak mirhája nálad van. Ő el fogja fogadni. Mert meg fogod találni őt.
A családban az ember az ünneptől függetlenül is meghallgathat egy történetet és felismerheti magát benne. De mi Karácsonyt és Vízkeresztet ünneplünk. A történet azt értelmezi, amit ünnepelünk. Ezzel az írással a „máról" írok. Ma történik mindaz, amit hallunk, ma jelenik meg a kenyérben az oltáron Isten dicsősége. Mi indultunk el, hogy ez előtt az Isten előtt testi valónkban leboruljunk. Amikor így énekelünk: „Kelj föl, ragyogj föl, Jeruzsálem, mert elérkezett világosságod, és az Úr dicsőssége fölragyogott fölötted", akkor arról énekelünk, ami most valósult meg. Isten dicsősége közöttünk van. A liturgikus ruhánk, az ének és rítusok mind erre a valóságra akarják ráirányítani a családban élők szemeit. A térdelés mozdulatából a mai napon megérthetnénk a titkot: leborulunk az isteni gyermek előtt, és imádjuk Őt. Talán mi is megújulunk tőle, mint a három királyok, a pásztorok, élők és szeretetteljesek leszünk, mint a gyermek a jászolban.
A házba lépve, ott látom a gyermeket anyjával, Máriával, és leborulva, oda helyezem minden kaposszerdahelyi család lelkét a gyermek elé. Így kívánok minden családnak, kegyelmekben gazdag áldott Karácsonyt!

P. Marcell s.k.
Ave Maria! +! Sis Benedictus!

KARÁCSONYOK

Sorkatona voltam akkor. Nem valami engedelmes katona, így némi meglepetésként ért, hogy Szentestére és Karácsony első napjára eltávozást kaptam. Alig pár évvel Édesapám halála után voltunk, így Szentestén kedvtelenül nézegettünk egymásra Édesanyámmal az apró karácsonyfa mellett. Arra gondoltunk, milyen más lenne az ünnep, ha Édesapám is köztünk lehetne.
Katonaként civil ruhát sem viselhettem, templomba meg pláne nem mehettem, így csak óvatosan surrantam be a hátsó oszlopok közé. Az orgona zúgása a karácsonyi énekek és a szívemmel érzett áhítat csillogó kaput nyitott egy másik szebb világra, és kicsit megvigasztalt. Kifelé jövet azonban ismét keserű lett a szám íze, mert Karácsony másnapján vissza kellett mennem a katonasághoz.
Évek teltek el, néha jobb, néha szomorú, néha keserű Karácsonyokkal.
Azután megnősültem. A Karácsonyok egyszerre értelmet kaptak. Kedves párommal együtt éreztük, hogy lelkünkben ezeken a napokon egyre közelebb jön a Kisded.
Idővel megszülettek a gyermekeink, növögettek, és én úgy éreztem, korábbi életemhez képest, amikor még nyáron is borús volt az ég, hogy most Karácsonykor is süt a nap.
Emlékszem egy Karácsony estére. Feleségemmel felváltva díszítgettük a karácsonyfát, míg a másik igyekezett a gyerekeket elfoglalni. A két gyerek legalább hatnak tűnt, ahogy össze-vissza rohangáltak izgalmukban. Lassan eljött a gyertyagyújtás pillanata. Körülálltuk a karácsonyfát – a mi karácsonyfánkat – és elénekeltük a „Mennyből az angyal”-t. Feleségem üvegként csengő csodálatos hangját Édesanyám suttogó énekét és az én esetlen brummogásomat a két kisgyermek cérnahangocskája kötötte össze az élet három nemzedékéből fonott csokrává.
Izgő-mozgó gyermekeim alig várták az ének végét, majd megrohanták a karácsonyfát. Csodálkozó kiáltások, örömsikolyok között kezdték meg a szerény ajándékok birtokba vételét. Kisvártatva az egész szobában szétszórt csomagolópapírok, dobozok között felhangzott a kisautó berregése, a beszélő mackó fémes magnetofon hangja.
Amint néztem őket, eszembe jutott egy régi-régi Karácsony, amikor még én is ártatlan kisfiú voltam, olyan idős forma, mint akkor a fiam. Szegények voltunk, nagyon szegények, de azért mindig került egy kis karácsonyfa, némi ajándék és sok-sok szeretet az ünnepekre.
Ugyanúgy, mint a fiam, én is türelmetlenül és nagy izgalommal vártam a gyertyagyújtást. Hogy Édesanyám viszonylagos nyugalomban végezhesse a karácsonyfa díszítését, Édesapám felöltöztetett és elvitt sétálni. Nagy pelyhekben hullott a hó. Levezetendő túltengő energiámat Édesapám mesével szórakoztatott. Mesélte a Terülj asztalkámat, mesélt a téli erdőről, a karácsonyt váró állatokról az erdőn, akik tobozzal díszítik Isten szép szabad karácsonyfáit és boldogok, pedig nincsen sem biciklijük, sem játékautójuk, de mikor felnéznek az égre, kicsi szemükben ott világít a Betlehemi Csillag.
Sok Karácsony múlt el azóta, de én Szentestén még mindig érzem Édesapám meleg kezének szorítását, hallom a nevetését és duruzsoló, mesélő hangját.
Amikor elmondtam ezt az emlékemet azon a Karácsony estén Feleségemnek, könnybe lábadt a szeme, és azt mondta, Ő is hordoz a szívében egy ilyen felejthetetlen ünnepet.
Hárman voltak testvérek. Öccsét, a legkisebbet, beültették a karácsonyfa alá, és a fát körülállva együtt énekelték a Szent Énekeket, miközben a kisfiú csodálkozó, tágra nyílt szemében vissza-visszatükröződtek a lobogó gyertyák fényei.
Az ajándékok szétosztása után Édesapja és a kisöccse a két nagyobb gyermekkel együtt játszottak a szőnyegen.
Múltak az évek, de még sokáig ilyen szép Karácsonyaink voltak.
Aztán megváltozott a mi kis világunk.
Édesapám már 36 éve, apósom 2 éve, hogy eltávozott közülünk, gyermekeink szétszéledtek, így aztán a tavalyi Karácsonyunk már egészen más volt. Bizony már nem is énekeltünk. Hármasban Édesanyámmal és Feleségemmel egymást átölelve könnyes szemmel néztük az udvaron feldíszített élő fenyőfát, a villamos izzók hunyorgását, és fájó szívvel gondoltunk az eltávozottakra, a messze nagyvárosban élő lányunkra, és még távolabbi országban lévő fiunkra.
Szállt ajkunkról a fohász: Kisded, aki 2000 évvel ezelőtt megszülettél abban a Betlehemi jászolban, adj távollévő gyermekeinknek, és mindenki másnak is boldog, boldog Karácsonyt!

Kiss István

Olvasósarok

Tom Stoppard: Rosencrantz és Guildenstern halott

Sokat gondolkoztam azon, hogy milyen könyvről is írhatnék, végül a „Rosencrantz…”-ot választottam. Shakespeare mellett Tom Stoppard a kedvenc drámaíróm, így ez a darab kétszeresen is fontos nekem.
Stoppard a Hamlet történetéből indul ki, de a hamleti cselekmény csak jelenettöredékekben ill. más szereplők által elbeszélve jelenik meg. A főszereplők Rosencrantz (Ros), és Guildenstern (Guil), Shakespeare drámájának mellékalakjai. Ros és Guil kallódó, az eseményekkel sodródó figurák, nem értik, hogy miért vannak ott, ahol éppen vannak, és mi történik körülöttük. Ezekben a vonásaikban a Godot-ra várva c. abszurd dráma párosára, Vladimirre és Estragonra emlékeztetnek. Shakespeare és a becketti abszurd ötvözése az, ami igazán különlegessé teszi ezt a darabot – a szerző egyedi, összetévesztethetetlen stílusán kívül, persze…
Érdemes elolvasni Stoppard más műveit is. Az angol drámaíró játszva-nevettetve, komikus elemekkel átszőve vet fel filozófiai kérdéseket darabjaiban. S úgy teszi ezt, hogy közben egy pillanatra sem veszti el az olvasó/néző figyelmét, mert minduntalan meglep, elgondolkodtat az élet nagy kérdésein – majd a következő pillanatban megnevettet.

Somlyai Fanni

SZERDAHELYEN A FÉRFIAK ELMENTEK KOTYULNI

Bencs György, Bencs Györgyné és Rózsa Jánosné visszaemlékezése

Lejegyezte Mester József

A lányok, asszonyok Luca napon nem mehettek el sehova. Elfeküdtek, hogy legyen sok kotlós, üljenek meg a tyúkok. Férfiak jöttek, kopogtattak, és egy-egy mondókával kedveskedtek: „Kitty-kotty kettő, galagonya vessző, itt egy rossz teknő, benne ül a jegyző, mondtam neki jöjjön ki, mert a fene bent eszi. Majd hajnal lesz, majd este lesz, majd reggel lesz…, …kentek lányának a cicije ekkora, de ekkora legyen…" Ezen a napon varrni nem szabad, mert bevarrják a tyúkok fenekét, de még kötni sem.
A lányok névvel ellátott 12 darab cédulát írtak meg ezen a napon, és mindennap egyet-egyet tűzbe dobtak. Ami utoljára maradt 24-én, azt megnézték, az lesz az urának a neve. A tizenkét nap a meteorológusoknak is egy jó irányadó, a 12 nap tizenkét hónap, milyen az idő, milyen csapadékos a hónap elején, közepén vagy a végén. Amilyen napok voltak, olyan lesz a következő tizenkét hónap. A Harsányi agronómus annak idején csak ezt figyelte, jegyezte, általában be szokott jönni.
Szerdahelyen nem készítettek lucaszéket, de fennmaradt a mondóka, úgy készül, mint a Luca széke. Gyakran mondták a szerdahelyi férfiak, amikor a fehérnépek elszunnyadtak, nem akartak felkelni, „na mi a szakramentom lesz, Lucanapot tartotok".
„Mindig karácsony előtt ejtettük meg a disznóvágást. A rokonság ezen a napon összejött. Jellegzetessége, a humorral fűszerezett nyársdugás, sokáig fennmaradt. Előfordult, hogy a WC-t is elpakoltuk egy kilométerrel odább. Rózsáéknál megtörtént, a lovas kocsit felvitték az istálló tetejére. A nyársdugásnál beöltöztünk, a férfiak helybeli asszonyságnak, az asszonyok ismert férfinak, de a maszkírozásban kötelező volt úgy öltözni, hogy hasonlítani kellett a másik emberre. Drasztikus dolgok is előfordultak, erős paprikával bepaprikáztuk, beborsoztuk a verebet és a nyárssal, együtt beeresztettük, így mindenkinek a szemébe ment. A nyársra rá húztuk a hurkát, kolbászt, de előfordult, hogy a disznó seggét is rádugtuk. A jókedv jellemezte ilyenkor a falut."
A faluban a házaknál nagyon készültek a karácsonyra. Kitaka-rítottak, nagy abroszokat terítettek az asztalokra, de csak kivarrott, főszedéses abrosz lehetett. Szokás volt még ollót, nagykést, sót tenni az abrosz alá, de ez házanként eltérő volt. Az asztal alá szénát összekötve és kukoricát tettek. A korbácsot is itt tartották.
„A mi időnkben nem volt szokás a karácsonyfa alá különösebb ajándékokat rakni. A szaloncukrot házilag magunk főztük, az alma, dió be volt festve ezüst festékkel, vagy bele forgattuk tojásba, lisztbe. A lányok készítettek díszítéseket színes papírból, aranyfüstből. Este sült tököt és mézes diót ettünk, hogy ne fájjon a torkunk."
„Karácsonyeste összejött a komaság, egymást látogattuk, beszélgettünk, nótázgattunk, majd együtt elmentünk Kaposba az éjféli misére. Amikor a Szabó Sándor plébános úr ide került, már az éjféli misét Kaposszerdahelyen tartották 1957-től."
Betlehemezni az iskolások szoktak. Általában az egyház szervezte, így szedték össze a kirándulás pénzét. Szájharmonikával muzsikáltak, énekeltek, a kis Jézust köszöntötték.
Az aprószentek idején a korbácsolás tartozott az ünnepkörhöz. Az idősebbek kótyagosak voltak, sajnos nagyot tudtak ütni, odavágtak egymásnak. A lányokat sem kímélték. A tejcsarnokból hazajövet kapták el őket. A nagyon durva bántalmazást a tejeskannákkal hárították el. Sokszor ez a szokás majdnem tragikussá vált.
Az 1950-es váltás után eltűntek Kaposszerdahelyen az évszázados szokások, hagyományok.

KARÁCSONY

Itt a karácsony, a szeretet ünnepe,
A szobánk fenyőillattal,
A szívünk szeretettel van tele.

Ha mondja a fiam,
Kellemes karácsonyt, anya szeretlek.
Ha a kis unokám simogat, mondja,
Oly gödrös, ráncos az arcod mama,
Te öreg vagy, de én szeretlek.
Úgy érzem, amíg a jó Isten éltet, ma
Ezekért a szavakért, érdemes az élet.

A sok egyedül élő,
Aki karácsonykor is magányos,
Könnyes szemmel lesi a bejáratot.

A szomszéd jön egy szelet kaláccsal,
Kellemes ünnepeket kívánva.
A szeme felcsillan, hellyel kínálja,
Ritkán van, ily boldog órája.
Reszkető kezével eszi a kalácsot.
Kívánok neki, boldogabb karácsonyt.

Vannak, akik nyitnának ajtót.
Sajnos, alszanak a szabad ég alatt,
A híd alatt, a lyukakban, a sátrakban.
A nagy hidegben, félig megfagyott kezekkel,
Van, aki gyerekkel.

A szűz anya védte egyszülött gyermekét,
A kis Jézuskát pólyába takarva, a marha leheletével.
Vajon, a szegények gyermekeit a hidegtől ki védi meg?
Várják a karácsonyt a testük melegével, pedig
Egy tányér meleg étel, egy szem szaloncukor,
Egy jó szó is kapható.

Kívánom, hogy a következő év karácsony éjszakája,
Ne a szabad ég alatt, hanem egy meleg lakásban,
Ünnepeljenek együtt a családdal,
A meghitt pillanattal, bőséges ajándékkal.

Özv. Szilvai Istvánné

Játékajánló

„Minden emberben egy gyermek is rejtőzik, aki játszani akar."

A most következő játékok kisebb- nagyobb társaságban játszhatók. Némelyik jó gyakorlat lehet színjátszó köröknek, de bármilyen baráti vagy családi összejövetelen, bulin, sőt osztályokban is hasznukat lehet venni a hangulat feldobására.
Jó játékot mindenkinek!

Vakvezetés
A párok egyik tagja csukott szemmel megy, míg a másik játékos szavakkal, szöveges utasításokkal vezeti végig az akadályokkal teli pályán. Ebben a játékban a „vak" résztvevőnek teljesen meg kell bíznia „látó" társában.

Szoborjáték
A társaság egyik része a szobor anyaga, másik része a szobrász (egy vagy több ember is lehet). Kijelölnek egy témát, és a szobrásznak/ szobrászoknak meg kell faragni, be kell állítani a szobrokat a témának megfelelően. Nehezített változatok: instrukciók nélkül játszani, vagy: a szobrász beszéd nélkül, csak mutogatás útján alakítja ki a szoborcsoportot.

Most mutasd meg
Két csapatban játsszuk. A csapatok cédulákra mondatokat, filmcímeket, stb. írnak. Az egyik játékos húz a másik csapat által írt cédulákból, majd egy perc gondolkodási idő után némajátékkal elmutogatja saját csapatának, ami a papíron állt. Ezután a másik csapat egy játékosa következik, és így tovább. Az a csapat nyer, amelyiknek több feladványt sikerült kitalálnia.

Váratlan fordulat
Ebben a játékban igazán kiélheti mesélőkedvét az, akire ez a szerep jut. Mindezt azonban nem teheti teljesen zavartalanul, mert a társak beleszólnak a történetbe (bedobnak egy-egy szót, mely eltér a mesélő témájától), s neki a kapott információkat beépítve kell folytatnia meséjét, mégpedig úgy, hogy az eredeti történet fő vonala megmaradjon.

Szituációs játék
Egy négy emberből álló csapat kap egy szituációt, amelyben csak két szerep van. A játékosok kiosztathatják egymás között a szerepeket (ketten-ketten kapnak egyet). Két játékos állva marad és hangok nélkül mutogatva játszik, ketten pedig leülnek oldalt és „szinkronizálják" a hozzájuk tartozó szerepet.

Aki kipróbálja a játékokat, biztos lehet benne, hogy sok nevetésben lesz része.
Jó szórakozást!

Forrás: Varga Irén – Gönczi Károly – Pintér István: Önismereti játékok gyűjteménye
Kaposi László: Játékkönyv

Összegyűjtötte: Somlyai Fanni

MI KERÜL AZ ÜNNEPI ASZTALRA?

MATICS GYULÁNÉ, Óvodavezető:

– tyúkhúsleves csigatésztával, aszalt szilvás göngyölt pulykamell
– ananászos csirke, erdélyi töltött káposzta
– párolt zöldséggel brokkolis rizs, krumpli krokett
– diós, mákos bejgli, mézeskalács, narancstorta

KISSNÉ DR NAGY ZSUZSANNA, háziorvos

– halászlé bajai módra, rántott hal
– sajttal, bacon szalonnával töltött pulykamell rántva
– párolt rizs, sült burgonya, tartármártás
– mákos, diós bejgli, fahéjas és almás krémes

KOLETÁRNÉ SZILI GABRIELLA, Gondozási Központvezető

– tyúkhúsleves, pirított tyúk, rántott hal
– göngyölt pulykamell, csirkepörkölt
– rizs zöldség körettel
– diós, mákos bejgli, joghurt torta, mézes apró sütemények

HAMPUK ZSUZSANNA, Postavezető

Szenteste:
– Töltött káposzta, sült hal burgonyasalátával, karfiolos almapaprika
Karácsony napján:
– cigánypecsenye, csopaki aprópecsenye, töltött paprika
– zöldséges hasábburgonya
– mákos, diós bejgli, mézeskalács, mézes és almáskrémes

RAKOVSZKY JÓZSEFNÉ, Rako ABC

Szenteste:
– krumpli saláta rántott hallal
– mákos, diós bejgli
Első napján:
– gyümölcsleves, töltött káposzta, töltött karaj, francia saláta
Másnapján:
– tyúkhúsleves, rántott szelet, töltött hús sült krumplival
– mézeskrémes, somogykocka, zserbó

AKCIÓS JELZÁLOGHITELEK

– 7.000 Ft/hó/1 millió ft-tól
– előzetes költségek nélkül
– hitelbírálati díj nélkül
– gyors folyósítás
– KIVÁLTÁSRA IS
VAGY
– JÖVEDEMIGAZOLÁS NÉLKÜL IS

70/263-9532

KARÁCSONYI ASZTAL

Az ételkülönlegességeket karácsonyra *Kovács Mihály* mesterszakács ajánlja:

VÖRÖSBOROS HALLEVES BUSAGOMBOCÓKKAL

Hozzávalók: Fél tasak előfőzött gyors rizs, 30 dkg busafilé, 2 evőkanál búzadara, 2 tojás, 2 gerezd fokhagyma, 1 csokor petrezselyem, 1 liter kész halászlé, 2 dl vörösbor

A rizst megfőzzük, majd lecsöpögtetjük. A busafilét finomra daráljuk, hozzáadjuk az előfőzött rizst, a búzadarát, a tojásokat, és fokhagymával, sóval, apróravágott petrezselyemmel ízesítjük. Félórára hűtőszekrénybe tesszük pihenni. A halászlevet tűzre tesszük, a halas masszából vizes kézzel diónyi gombócokat formálunk, és a gyönyözve forró levesben kifőzzük. Tálalás előtt vörösborral ízesítjük. Elkészítési idő: 25 perc.

GOMBÁS PONTY TEPSIBEN

Hozzávalók: 60 dkg burgonya, 25 dkg Ráma margarin, 1,5 kg-os ponty, só, 1 mokkáskanál törött bors, 20 dkg vöröshagyma, 30 dkg gomba, 2 zöldpaprika, 4 dl tejföl.
Elkészítés: A vékony korong alakúra szeletelt krumplival beterítem a margarinnal vastagon kikent tepsi alját. Erre ráfektetem a pontyot, amit 2 ujjnyi szélességben a gerincig bevagdostam. Kívül-belül megsózom, és meghintem borssal. A bevágásokba nyomkodom a finomra vágott hagymát és egy-egy vékony csík margarint. Elterítem a hal körül a vékonyra szeletelt gombát és zöldpaprikát. Megsózom, és borssal meghintem, majd meglocsolom tejföllel, a tetejére margarint morzsolok. Közepesen forró sütőben kb. 25-30 percig fóliával letakarva párolom, majd a fóliát levéve forró sütőben ropogósra, barnára sütőm a tetejét. Elkészítési idő: 1 óra 30 perc.

SÜTŐTÖKKEL TÖLTÖTT PULYKAMELL

Hozzávalók: /6 személyre/ 1kg pulykamell. A töltelékhez 3 evőkanál mazsola, 1 narancs, 2 vöröshagyma, 2 evőkanál vaj, 50 dkg sütőtök, 4 dl szűrt szárnyas leves, só, őrölt bors, 1 evőkanál pirospaprika, kakukkfű, 1 szikkadt zsemle, 1 tojás, 2-3 evőkanál zsemlemorzsa, 2 evőkanál olaj.
A megmosott mazsolát a narancs levébe áztatjuk. A hagymákat megtisztítjuk, apróra vágjuk. A tököt meghámozzuk, magos belsejét kidobjuk, húsát félcentis kockákra vágjuk. A hagymát forró vajon megfuttatjuk, a tököt rádobjuk. A leves felével felengedjük, és félpuhára pároljuk. Megsózzuk, borssal, kakukkfűvel fűszerezzük. A zsemlét felkockázzuk 1 deci vízbe áztatjuk, majd kicsavarjuk, és a tökbe keverjük. A tojást beleütjük, a mazsolát a narancslével és -héjjal együtt hozzáadjuk. Ha túl híg, egy kevés zsemlemorzsával sűrítjük. A pulykamellet lapjában bevágjuk, és kiterítjük. Mindkét oldalát sózzuk, borsózzuk, majd a tökös tölteléket rákenjük. Feltekerjük, Hústűvel vagy zsineggel rögzítjük, és forró olajon körös-körül elősütjük. Ezután tepsibe fektetjük, a maradék levest aláöntjük, és melegített sütőben kb. 50 perc alatt megsütjük. Elkészítési idő: 1 óra 10 perc.

SÜTŐTÖKCSÓK

1 Fél kiló sütőtököt megtisztítunk, magos belsejét kidobjuk, húsát cikkekre vágjuk és sütőben megsütjük. Közben 40 dkg burgonyát héjában megfőzzünk, meghámozunk és áttörünk.
2 1 tojássárgájával és 2 deka vajjal habosra keverjük, majd a sütőtök puhahúsával összedolgozzuk. Megsózzuk, fehérborral fűszerezzük.
3 A masszából nyomózsákból egy sütőpapírral bélelt tepsire rózsákat nyomunk – de kiskanállal is rakosgathatjuk, és sütőben megpirítjuk. Elkészítési idő: 50 perc.

SZERDAHELYI TÖK JÓ!
A *Kaposszerdahelyért Egyesület* ünnepi ajánlata

Valamikor, karácsony estéjén a szerdahelyi asszonyok sütőtököt tettek az ünnepi asztalra. A sülő tök illata békeséget áraszt, megbékíti az embert a világgal. A frissen sült formáján kívül próbáljuk ki más változatban.

SÜTŐTÖKPÜRÉ LEVES

Hozzávalók: 30 dkg sütőtök, 1 dl tejszín, 5 dl szárnyas alaplé, 1 tojássárgája, 2 dkg liszt, 1 db franciakenyér, 10 dkg reszelt sajt, 2 dl tej, só, fehérbors, kristálycukor.
A meghámozott sütőtököt hosszában félbevágjuk, majd a magokat eltávolítjuk, de nem dobjuk ki. Letisztítjuk, sütőben kiszárítjuk és megtisztítva a leves betétjeként fel szolgáljuk. A megtisztított, feldarabolt sütőtököt olajon elpirítjuk, sózzuk, fehérborssal fűszerezzük. A tököt kevés szárnyas alaplével fel-fel öntögetve pároljuk. Mikor a tök megbarnult, kevés liszttel megszórva szintén elpirítjuk, majd felengedjük szárnyas alaplével vagy húsleves kockából készült felöntő lével. Kiforraljuk, majd kézi mixer segítségével pürésítjük. Hozzáadjuk a tejszínt és egy pici cukrot. A franciakenyérből karikákat vágunk, és grillsütőben megpirítjuk 1 db tojás sárgáját elkeverjünk reszelt sajttal és ezt a megpirított kenyérszeletekre tesszük. Tálaláskor pirított, tisztított tökmagot kínálunk mellé.

MOGYORÓS SÜTŐTÖKROPOGÓS HALLAL

Hozzávalók: 80 dkg sütőtök, 2 evőkanál cukor, 4 evőkanál vaj, 2 evőkanál balzsamecet, 1 dl narancslé, 4 dkg mogyoró, 75 dkg harcsafilé, citromfilé, só, őrölt bors, 4 evőkanál olaj, a tálaláshoz burgonyapüré.

A tököt meghámozzuk, magjait kidobjuk, húsát vékony csíkokra vágjuk. A cukrot a vajban karamellizáljuk, az ecettel és a narancslével felengedjük. A tökcsíkokat beleszórjuk, 6-7 perc alatt megpároljuk, és a durvára vágott mogyoróval megszórjuk. A halat a citromlével megöntözzük, megsózzuk, megborsózzuk. Forró olajon hirtelen mindkét oldalukat megsütjük. Ennél a fogásnál a tálalás is nagyon fontos: -A burgonyapüréből egy-egy adagot a tányérok közepére halmozunk. A mogyorós sütőtökcsíkokat csinosan elrendezzük rajta. A halszeleteket a tetejére csúsztatjuk. Rozmaringgal díszítjük. Elkészítési idő: 50 perc.

FIATAL TEHETSÉG

Gőbölös Krisztát a hangja alapján mindenki be tudja azonosítani, aki rendszeresen részt vett a kaposszerdahelyi templomban évek óta megrendezett Karácsonyi koncert című rendezvényen. Még csak 16 éves, de számos sikert könyvelhet el. Egy rövid interjú erejéig beszélgettem vele.

– Mióta énekelsz?

Elég régóta, körülbelül negyedikes korom óta. Teljesen véletlenül történt, hogy felfedeztek. Egyik órán bejött egy helyettesítő tanár, aki meghallott énekelni, és rögtön mondta, hogy nekem ezzel komolyabban kell foglalkozni.

– Azóta elgondolkodtál már azon, hogy miért jó énekelni?

Az énekléssel ki tudom fejezni az érzéseimet. Akár boldog vagyok, akár szomorú, csak kiéneklem magamból, amit az adott pillanatban érzek. Szeretem, ha az emberek örömöt vagy akár meghatottságot érezhetnek a hangom hallatán.

– Milyen stílusokat kedvelsz leginkább?

Bármit szívesen éneklek a komolyzenétől a könnyűzenén át, de leginkább a musicalek állnak a legközelebb a szívemhez.

– Úgy tudom, sok városban szerepeltél már…

Kaposváron kívül még Keszthelyen, Pécsen, Budapesten is felléptem. Továbbá Keszthelyen a Helikon Országos Zenei Versenyen is részt vettem, ahol bronzminősítést szereztem. Büszke vagyok magamra, mert oda az ország minden pontjáról jöttek versenyezni, és a rengeteg éneklő közül bejutottam a legjobbak közé.

– Csak azon az egy versenyen vettél részt?

Nem. Először népdalversenyekkel indítottam a „pályámat", többet meg is nyertem közülük. Aztán még komolyzenei versenyek is voltak. A Zrínyi Miklós Általános Iskolában is volt egy ilyen, azt is sikerült megnyernem. Ezen kívül még kisebb-nagyobb versenyeken vettem részt, amiken kimagasló eredményem volt.

– Gondolom ezek után már egyértelmű, hogy mi lesz az érettségi után!

Igen, mivel nagyon érdekel a musical, ezért megpróbálok ilyen irányba tanulni. Ha lesz itt Kaposváron ilyen szak, akkor itthon maradok. Ha nem, akkor irány Budapest. Énekelni mindenképpen szeretnék, de komolyabb elképzelésem még nincsen.

– Szép sikereket értél el idáig. Mit üzensz azoknak, akik most akarnak elkezdeni énekelni?

Rengeteg tehetséges ember van a világban, s nem biztos, ha valaki jól tud énekelni az érvényesülni is tud. Nagyon keményen kell dolgozni, hogy bármit is elérjünk. Sok munka és lemondás az ára.

Mester Balázs

Az 5 legjobb zene – Kriszta szerint:

1. The Offspring: Defy You
2. Celline Dion: Goodbyes
3. Green Day: When I Come Around
4. Aerosmith: What It Takes
5. Extreme: More Than Words

ASSZONYOK TORNÁJA SZERDAHELYEN

Az ősz folyamán új lehetőség nyílt számunkra, asszonyok számára, hogy egészségünk, jó közérzetünk érdekében, szakember vezetésével mozoghassunk, tornázhassunk. A Kaposi Mór Megyei Kórház gyógytornásza, Kovácsné Ruzsa Anita áll rendelkezésünkre, heti egy alkalommal:

– Anita, miért fontos a rendszeres testmozgás?

A rendszeres mozgásnak – már gyermekkortól kezdve – fontos szerepe van a helyes testtartás kialakításában. Későbbiekben, pedig a megelőzésben, és az egészség megőrzésében játszott szerepe kiemelkedő, gondolok itt az izületi és testtartási hibák megelőzésére, illetve gyógyítására, valamint a mozgáskultúra javítására is.

– Mi a különbség a gyógytorna és a többi mozgásforma (pl. aerobic, vagy fitness) között?

A gyógytorna a testnevelés módszerét használja a gyógyításban. Lényeges különbség, hogy nem állóképességfokozó tréning elsősorban, hanem izületvédelmi szempontokat vesz figyelembe és az izomegyensúly megtartására irányul.

– Milyen jellegű gyakorlatokból áll ez a foglalkozás?

Korrekciós gyakorlatok, helyes ülés, állás megéreztetése és rögzítése. A has-, csípő-, hátizom erősítése. Keringésjavító és gerincnyújtó gyakorlatok, intimtorna, légző gyakorlatok.

– Kiknek ajánlod elsősorban ezt a fajta asszonytornát?

Általában 15-85 év között mindenkinek. Fontos a csontritkulás kialakulását megelőzni, amely sajnos hazánkban népbetegség. Gyermekszülés után, pedig a fiatal anyukáknak. Az azt követő korosztályoknak, a már kialakult izületi bántalmak miatt. De legfőképpen mindenkinek, akinek igénye van rá a saját jó közérzete érdekében.

Nekünk jólesett. Egészségünkre!
Várunk minden érdeklődőt szerdánként 17.00-tól a házasságkötő teremben.

S-né Gyanits Ildikó

MESTER
VARRODA AJÁNLATA

ÁGYNEMŰ, 3 részes	1.480 Ft
LEPEDŐ, fehér, 150x200 cm	580 Ft
LEPEDŐ, színes, 150x200 cm	780 Ft
LEPEDŐ, fehér, 200x240 cm	1.250 Ft
ÜLŐPÁRNA – terítővel, 4-es szett	750 Ft
ÜLŐPÁRNA – terítővel, 6-os szett	900 Ft
KISPÁRNA HUZAT	190 Ft
KISPÁRNA – TÖMÖTT	480 Ft
NAGYPÁRNA – TÖMÖTT	850 Ft
STEPPELT PAPLAN	2.500 Ft-tól
MUNKÁSNADRÁG	1.600 Ft
NŐI KÖPENY	1.900 Ft

P R A K T I K U M

KERESKEDELMI ÉS SZOLGÁLTATÓ KFT.
KAPOSVÁR

Kanizsai u. 25. *Szondi u. 20.*
Tel.: 82/510-153 *Tel.: 82/430-077*

Hírturmix

– Öt éves a Kaposszerdahelyért Egyesület. Szeptember 10-én ünnepelte születésnapját a MÁTÉ BORHÁZ-ban. Az egyesületben végzet munkájáért Mester József és Dobrovodsky Tibor aranyjelvényt, míg Rónai Attila nagy értékű kerámiát kapott. A rendezvényen meghívottak voltak a civilszervezetek, valamint a község vezetői is.
– A Kaposszerdahelyért Egyesület szeptemberben részt vett a bőszénfai Lecsófőző versenyen. A különleges gombás lecsóért a zsűri különdíját kapta meg.
– A Nyugdíjas Egyesület Énekkara nagy sikert aratott a szeptember 11-i a hagyományőrző szentjakabi búcsún. A lakodalmas műsort Horváth József vezette, a zsűri különdíjjal jutalmazta.
– A Petőfi utca útburkolat felújítása elkészült. Jó minőségű aszfaltburkolattal látták el. Az ötmillió forintos költséghez kétmillió egyszázezer forinttal járult hozzá az Önkormányzat.
– Az augusztusi árvízkár elhárítása folyamatban van. A vis major pályázaton nyert összeg november végén még nem érkezett meg.
– Megkezdődtek a környező községek vezetőivel az árvízcsúcs tározó építésével kapcsolatos tárgyalások.
– A Község Önkormányzatának 2006. évi költségvetési koncepcióját a testület tagjai elfogadták 139 millió forint bevétellel és kiadással. A forráshiány előzetes összegét 37 millió forintban határozták meg.
– Ötmillió forint hitelt vesz fel az Önkormányzat a CIB banktól a működéshez. Célja a pénzügyi egyensúly megteremtése.
– Rendezési tervet készítetett az Önkormányzat. Új besorolások, elképzelések is szerepelnek, így az új lakóövezet kialakítása is megtalálható a rendezési terven. Az Önkormányzat a Polgármesteri Hivatal mögött nyitna új utcát.
– Villamosítják a Barocsi szőlődomb ingatlanjait. A bekerülési költség 870 ezer forintjának a felét állja az Önkormányzat.
– Gázt kapott a Kisszennai Lakótelep. A helyi kezdeményező Bellai Sándor hosszas erőfeszítéseinek köszönhetően az ott lakók a telet már gázzal fűthetik.
– Az Általános Iskolának két sikeres pályázata volt a 2004/2005 évi tanévben. Logopédiai munkához 100 ezer forintot nyert, sporteszközökre az E-ON Hungária RT által kiírt pályázat alapján 250 ezer forintot.
– Az óvoda szintén pályázat alapján 200ezer forintot kapott logopédiai terápia költségeinek támogatására.
– Január elsejétől új jegyzője lesz Kaposszerdahelynek, dr. Ulrich Károly nyugdíjba vonulása miatt. Szerdahelyen az eredményes munkában eltöltött éveket megköszöni a testület. Jó erőt, egészséget kívánunk.
– Őszi gyalogtúrát szervezett a Kaposszerdahelyért Egyesület első alkalommal a Zselicségbe. A tizennyolc kilométeres útvonal a Töröcskei-tóhoz, a Gyertyános-Négytestvér–forráshoz vezetett. A tavasszal hosszabb túrát is terveznek, így például a volt kisvasút útvonalán.
– Jól sikerült véradást szervezett a kaposszerdahelyi Vöröskereszt Alapszervezet november 7-én, 32 fő vett részt, 29 fő adott vért. Első véradók voltak: Horváth Dávid, Orsós Sándor, Baloghné Horváth Terézia, Fogelné Palos Anikó. A részvevők csokoládét is kaptak, valamint tortát sorsoltak ki a résztvevők között. A nyertes a helyi Coop-bolt vezetője Horváth Józsefné.
– Egészségnapi játszóházat szervezet a helyi Vöröskeresztes Alapszervezet. Zsúfolásig megtelt gyerekekkel, szülőkkel a Sport közösségi terem.
– Az elmúlt hónapokban elszaporodtak Szerdahelyen a betörések, lopások. Hatvan tyúkot, kacsát, libát vittek el. Sajnos, a rendőrjárőrözés egyelőre nincs megoldva a községben.
– Ebben az évben december 22-én lesz a „Karácsonyi Dallam" koncert XVII. alkalommal a katolikus templomban.
– A közmeghallgatást december 15-én tartja meg az Önkormányzat. Beszámol a 2005. évi gazdálkodásról.
– Szüreti bált tartott a helyi általános iskola több mint száz résztvevővel. A befolyt összeget fejlesztésekre fordítják.
– Jóga és asszonytornát indított a Kaposszerdahelyért Egyesület heti egy-egy alkalommal. Az Önkormányzat is támogatja a kezdeményezést.
– Elkészült a gát, az árapasztó helyreállítása is megtörtént a helyi Önkormányzat segítségével az augusztusi nagy árvíz után a Pazderjás víztározón.
– A villany vezetését a Pazderjás tóhoz Gál Gyula készítette társadalmi munkában, az esőbeálló betonozását Lapat Ferenc végezte, míg a szalonnasütőt Bokor Tamás építette.
– A Pazderjás Horgász Egyesület éves beszámolóját 2006. január 6-án 18 órakor tartja a Sport-Közösségi teremben.
– A temetőben a ravatalozót felújította az Önkormányzat. A kerítés elkészítésére a következő évben kerül sor.
– Novemberben és decemberben a szerdahelyi Óvoda játszóházat szervezett felnőttek részére. Apukák, anyukák együtt készítették a mikulás csomagokat, ajándékokat, és mézeskalácssütésre is vállalkoztak.
– Hagyományos karácsonyfa állítás és díszítés december 18-án, vasárnap lesz a Millenniumi Játszóparkban délután 14 órakor, melyre mindenkit szeretettel várunk.
– Újévi koccintásra hívjuk a falu lakóit 00.**15 – kor** a Szent István szoborhoz.

Megköszönjük mindazoknak, akik jövedelmadójuk 1%-t a **Kaposszerdahelyért Egyesület** támogatására ajánlották fel, ezzel is támogatva az egyesület működését.
A befolyt 28.173 Ft-ot az egyesület kulturális célokra használja fel.

KREATÍV MŰHELY
indítását tervezzük.
Szövés, patchwork varrás, fonás, gyöngyfűzés...

Jelentkezés:
Lancsár Etelka, Tel.: 712-440

Akinek ötlete van, aki tanulni szeretne, várjuk jelentkezését.

KAPOSSZERDAHELYI KRÓNIKA
Alapító és kiadó:
Kaposszerdahelyért Egyesület
Főszerkesztő:
Dobrovodsky Tibor
Szerkesztőség:
7476 Kaposszerdahely, Kapoli A. u. 4.

Előkészítés:
Aranel Kft.
Nyomás:
Centrál Press Nyomda, Kaposvár